

De Tweede Kamer
t.a.v. Bureau Woordvoering Kabinetsformatie
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Datum
20 november 2025
Kenmerk
COS/U202500738
Bijlage
Bouwstenen voor een nieuw
regeerakkoord

Gezamenlijke brief namens een brede coalitie van maatschappelijke organisaties en medeoverheden

Geachte heer Buma, beste Sybrand,

Nederland staat op een kruispunt. De impasse waarin het land verkeert, raakt mensen, gemeenschappen en bedrijven. Er is behoefte aan perspectief, aan leiderschap dat verbindt en vooruit durft te kijken. Een nieuw kabinet kan die doorbraak brengen.

De opgaven waarvoor we staan zijn groot en urgent. Klimaat, energie, wonen, zorg, onderwijs, veiligheid, bestaanszekerheid – het zijn geen losse dossiers, maar verweven transitie's die vragen om samenhangend beleid. Niet vanuit technocratie en eigenbelang, maar vanuit waarden: rechtvaardigheid, duurzaamheid, gezamenlijkheid en vertrouwen.

Ingrijpende besluiten zijn onvermijdelijk en kunnen niet zonder maatschappelijk draagvlak. Wij bieden onze steun aan als bondgenoten in verandering. Als u kiest voor samenwerking, kiest u voor slagkracht. Voor beleid dat landt in de praktijk en gedragen wordt door mensen.

We roepen op om de transitie's van deze tijd te benoemen als systeemveranderingen die vragen om een lange adem, brede samenwerking en mensgericht handelen. Kies voor gedeelde taal en gedeelde doelen.

Wij reiken u daarom bouwstenen aan voor een nieuw regeerakkoord. Gesteund door organisaties op onderwerpen waar zij dagelijks aan werken en die aan de door hen gesteunde bouwstenen ook samen uitvoering willen geven. Geen dichtgetimmerd plan, maar een uitnodiging tot gesprek. Een aanzet tot beleid dat werkt voor mensen, regio's en sectoren. We gaan daarover graag met u in overleg.

De geschiedenis biedt inspiratie. Het akkoord van Wassenaar in 1982 liet zien dat doorbraken mogelijk zijn als belangen worden verbonden en verantwoordelijkheid wordt gedeeld. Ook nu is zo'n afspraak denkbaar en wenselijk. We hebben een aantal doorbraken voor ogen en zijn bereid om met het nieuwe kabinet nieuwe akkoorden over de urgente vragen van dit moment te sluiten.

Daarvoor zijn randvoorwaarden nodig: financiering die vanuit de regio's wordt gedreven, niet top-down vanuit het rijk; een programmatische aanpak die domeinen overstijgt; beleid dat mensgericht, probleemgestuurd en kwalitatief hoogstaand is. Met oplossingen die niet alleen in het hier en nu

werken, maar ook voor toekomstige generaties. Alleen dan ontstaat ruimte voor echte verandering. Om de woningbouw te versnellen en het brede bedrijfsleven, inclusief de landbouw, een duurzaam toekomstperspectief te bieden, is het essentieel dat we het stikstofvraagstuk oplossen. Daarbij is het cruciaal te investeren in een robuuste economische en ruimtelijke inrichting die de veerkracht en ontwikkelkracht van Nederland versterkt. Duurzame economische groei vereist vereenvoudiging van regels, hoogwaardig onderwijs en onderzoek. Er zijn keuzes nodig rond arbeidsmigratie, uitvoerbare asielopvang en integratie om de houdbare demografische ontwikkelingen van het scenario 'gematigde groei' van de staatscommissie te bewerkstelligen en recht te doen aan de zorgen van veel mensen over migratie.

Laat dit moment niet verloren gaan. Kies voor verbinding boven versnippering, voor samenwerking boven sectorale logica, voor vertrouwen boven wantrouwen. Nederland rekent op u. En wij staan klaar om samen met u het verschil te maken.

Met vriendelijke groet, mede namens

Ad Melkert, voorzitter Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen (NVZ)
Liesbeth Spies, voorzitter Aedes
Ger Koopmans, voorzitter LTO
Caspar van den Berg, voorzitter Universiteiten van Nederland
Ina Adema, voorzitter Interprovinciaal Overleg
Jeroen Haan, voorzitter Unie van Waterschappen
Ahmed Aboutaleb, voorzitter Jeugdzorg Nederland
Lotte Prins, voorzitter Nationale Jeugdraad (NJR)
Mohamed el Mokaddem, voorzitter Cedris
Henk Hagoort, voorzitter VO-raad
Freddy Weima, voorzitter PO-raad
Cindy Kremer, algemeen directeur Vereniging Eigen Huis
Bianca Buurman, voorzitter Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland
Adnan Tekin, voorzitter MBO-raad
Wim Wensing, voorzitter Vereniging van Institutionele Beleggers in Vastgoed (IVBN)
Ruth Peetoom, voorzitter De Nederlandse ggz
Lex Staal, directeur-bestuurder Sociaal Werk Nederland
Maurice Limmen, voorzitter Vereniging Hogescholen
Pieter Litjens, voorzitter Vewin
André Rouvoet, voorzitter GGD GHOR
Boris van der Ham, voorzitter Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN)
Anneke Westerlaken, voorzitter ActiZ
Jan Kamminga, voorzitter Stichting Professioneel Platform Vastgoed
Erwin Lots, bestuurslid Associatie Wijkteams
Mieke Damsma, voorzitter Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen (LVKK)
Karen Strengers, voorzitter Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang
Victor Everhardt, voorzitter Divosa

Sharon Dijksma, voorzitter Vereniging van Nederlandse Gemeenten